

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Az önkéntesi iskola ügye Debreczenben.

Emlékezhetnek t. olvasóink, hogy a mult évben dr. Fejér Ferencz bizottsági tag egy városi közgyűlésen interpellációt intézett a városi magisztrátushoz, miért nem tesz illetékes helyen lépéseket, hogy Debreczen, mely város oly tetemes áldozatot hoz a katonaugynek, saját háziezredébe sorozott ifjaink részére önkéntes iskolát kapjon.

Akkor a tanács nevében Oláh Károly, a katona ügyek előadó-tanácsnoka megnyugtatólag válaszolt s kijelentette, hogy azon esetben, ha a szabályszerű létszám — 20 egy éves önkénytes — jelentkezik a 39-ik gyalogsorezredbe, meg lesz az önkénytesi iskola; azontul pedig gondja lesz a tanácsnak, hogy az önkénytesi iskola itt Debreczenben állandósittassék s ne legyenek kénytelenek a debreczeni szülők gyermekeiket saját drága pénzükön Nagy-Várad, Arad,

Temesvár, Szeged és más városokban tartani.

A mult évi önkénytesi létszám szerencsére 23-ra ment fel s a városi tanács jelentékeny áldozatokkal helyiséget adott át az önkénytesi iskolának és egyéb módon is támogatta azt s így leszámítva a nagygyakorlati időt, önkénytes ifjaink itt szolgálták le egy évöket. A folyó évben, a sorozások alkalmával, a legnagyobb jóhiszeműséggel biztatták a sorozó bizottságoknak ugy polgári, mint katonai tagjai az ifjakat, hogy ne jelentkezzenek idegenbe, hanem a 39-ik ezredbe, hogy a 20 létszám alapján biztosítva legyen továbbra is az önkénytesi iskola. Jelentkezett a 39-ik ezredhez 34 egy éves önkénytes.

Ekkor megindította a tanács a tárgyalásokat állandó önkénytesi iskola építése iránt a temesvári hadtestparancsnoksággal, melynek csapat, mérnökkari és orvos tisztjei több ízben is tanácskoztak a városi

tanács küldötteivel és polgármester, főjegyző, előadó-tanácsnok, főmérnök, főügyész és főorvos részéről a legnagyobb készséget tapasztalhatták a város anyagi megerősítésével is a legmesszebb menő áldozat nyújtás terén. Nemcsak, hogy beleegyezést nyilvánítottak a több ízben ülésező polgári és katonai vegyesbizottság polgári tagjai az ingyen terület adás iránt a Pavillon laktanya mellett, de 60—70.000 korona költséggel a legkövetelőbb igényeknek megfelelő épületet is hajlandók voltak emelni, — a szokásos fokozat szerinti bérfizetés mellett.

A javaslat, terv és költségvetés felküldettek a hadtestparancsnoksághoz, honnan ez év közepén azon meglepő válasz érkezett, hogy a katonaság nem fizet egy garas bért sem, hanem építse fel a város az önkénytesi laktanyát — ha ilyenre vágyik a saját pénzéből — minden bérfizetés kikötése nélkül.

A városi tanács erre sürgős átiratot intézett, melyben azon

Csillaghullás.

Esténkint a csillaghullás idejében, künn ülnek mindketten a házajtó előtt; én az ablakon támszkodom és hallgatom őket. Ő ötében tartja kicsiny, alvó gyermekét és dalol, ura gitáron játszik. Az asszony régi nótákat dalol, szentimentális, fülbemászó románczokat és vidám bordalokat. Milliárd csillag ragyog az égen: itt-ott leválik egy-egy tündöklő drágakő s sötét palástról, és fénylő ívet írva le a légben, lehull a végtelenségbe. A háztetőkön golyák állanak és mozdulatlanul merednek a sötétségbe. A faluvégéről a szelő tamburiczahangot hoz, olykor-olykor ide hangzik a fiatal lányok és legények melankólikus, egyhangu danája. Odaát kólót járnak.

Kihajlok az ablakon és bámulom a ragyogó csillagsereget. Csodás egy kép!

Ők ketten egymás mellett ülnek és hallgataak. Csodálkozom. Miért nem csókolják meg egymást, a mikor köröttük minden oly szép?ők tovább is hallgatagok és mozdulatlanok. A tücsök csiripelése halk. A gyermek fölsóhajt. Az asszony beviszi a gyermeket a házba. A férfi egyedül marad künn és bámulja a csillagokkal teliszórt eget.

— Mégis csak szép a világ — mondja aztán.

Önkéntelenül is az jutott eszembe: — Mégis?... Bájoc, szép feleség, gügyögő gyermek...

Ő megérzi a kérdő gondolatot. Egy kis szünet után mintegy felelni készül:

— Mikor még leány volt a feleségem. Ugy hangzik, mintha valami tündéregét kezdene el:

— Mikor még leány volt a feleségem, minden este dalolt nekem. Nagyon sokat dalolt. Maga kísérte énekét gitárral. Csodaszép hangja volt; ugy hallatszott, mint ezüstharang csengés: tisztán, lágyan, melegen. Óh, minden hangért, a mely ajkáról kelt, forró csókott nyomtam volna rája. Előtte feküdtem a fűvön, felnéztem rá, és fölöttem a csillagok tündöklöttek. Azok a csillagok! Eszembe jutott a keleti költő, a ki azt mondta, hogy az angyalok kilyuggatták a menny takaróját, hogy letekintessenek imádotomra. Angyal szemek ragyogása volt mindegyik fényes csillag. A fáról egy elsárgult levél hullott alá, éppen az ő hajára; ő lerázta magáról, én felvettem s elhalmoztam csókjaimmal. Mert szerettem, és ő szép volt. Hát még a szemei... Oly mélyek, sötéten tündöklők s meleget sugárzóak voltak...

— Ó, a mikor a feleségem még leány volt...

És ő beszélt, hosszan, lassan, halkan,

fájdalmasan a virágról, a melynek elszállott illata...

— Ó, mikor az én feleségem még leány volt!...

— Nem jönnél be? — szölt ki belülről az asszony — hűvös van odakünn.

Künn maradt; csak én mentem be az asszonyhoz a másik szobába. Bölcsőbe tettem gyermekét, mellé ült és altatót dudolt. Bájoc volt így nagyon.

— Szentimentális vagyok ilyenkor — mondta — ő, ezek a csillagos éjszakák! — Aztán előhozta emléktárgyait: fotografiákat, egy emlékkönyvet és egy teli doboz apró holmit: harvadt, összepréselt virágokat, fakult szalagokat, versekkel teleirt lapokat.

Csevegtünk és ugy ujultak fel bennünk az emlékek, mintha a kívülrői betóduló friss szelő hozná őket. Lány, álmatag mosoly játszadozott ajkai körül és haloványan ragyogtak fel a bánatos szemek.

— Olyan szép idők voltak!

— Hisz nem multak el még!

— Ó dehogyan — szölt tiltakozva — minden szép mulandó.

Szóttalanul mutattam a kis bölcső felé.

— Persze, ez más; — szölt mosolygva és megcsókolta gyermekét — azért mégsem mult el minden.

— Azért mégsem! — gondoltam magamban — hát miért e kiábrándulás?

nyilatkozatot tette, hogy a hadtestparancsnokság követelése teljesen érthetetlen és szokatlan, a bérfizetés tárgyában ily közgyűlési újabb határozatot provokálni jelenleg — a város anyagi helyzetének tekintetbe vételével — nem időszerű s így e kérdésnek tovább fejlesztésétől várjuk jobb elhatározását a katonai hatóságoknak. *Miután azonban az önkénytesi iskolának városunkban maradása már a jelentkezett önkénytes ifjak nagy létszámánál fogva is biztosítottnak tekintendő, kéri az elmúlt iskolai évben felajánlott Kovács laktanyának még egy évre ideiglenesen elfogadását, igérvén, hogy a tantermet kibővítik, a lakszobákat átalakítják, szóval mindent megtesz a tanács, hogy az igényeket kielégítse.*

Ez volt június hóban. Sok sürgetés után végre szeptember hó 20-án érkezett egy értesítés, melyben rövidesen tudtára adja a hadtestparancsnokság a városnak, *hogy a hadsereg érdeke és a felajánlott helyiségek célszerűtlen volta miatt az önkénytesi iskolát Nagy-Váradra helyezte át, a várba, hol a katonai államkincstárnak nem kerül egy fillérjébe sem.* Erre a tanács sürgősen írt át, kérve, hagyják meg az önk. iskolát Debreczenben, különben kész a város a legfelsőbb helyre is folyamodni. Erre az lett a válasz, *hogy a Kovács laktanyából az iskolateremben elhelyezett felszereléseket*

elvitették, önkénytes ifjainkat pedig tegnapelőtt Nagy-Váradra berendelték,

Husz debreczeni polgár és szüle kétségbe esve ily váratlan megcsalódásukon, sürgős kérvényt adtak be a tanácshoz, melyben kéri az önkénytesi iskolának itt marasztását, felajánlván egyszerűsítést, *hogy a laktanya és iskola helyiséget saját költségükön előállítják, vagyis a bért fizetik.* A tanács ennek alapján terjedelmes táviratot küldött Temesvárra — kérve a leg-sürgősebb intézkedést és felajánlván a maga részéről is oly helyiségnek díjtalan adását, mely ellen kifogás nem emelhető.

Hogy jött e válasz e hatósági sürgönyre, nem tudjuk. Előadtuk a tényállást, hiven és tárgyilagosan. Legyünk türelemmel és várjuk a további fejleményeket.

Egy polgár.

A román-bolgár viszály.

— Távi. at. —

Bukarest. október 2.

Schönburg herceg, az osztrák és magyar követség vezetője a múlt héten jegyzékrt intézett Majorescu ideiglenes külügyminiszterhez, amelyben tudomására hozza, hogy Ausztria és Magyarország nem tűrik meg a Balkán félsziget statuszkvójának megváltoztatását és ha fegyverre kerül a dolog Románia és Bulgária között, úgy Ausztria és Magyarország, mint

Oroszország is teljesen magukra hagyják e két államot. Az Adeverul, igen elterjedt demokrata lap, hevesen kikel e jegyzék ellen és azt kérdi, hogy mi haszna van Romániának, hogy a hármasszövetségbe lépett, mikor érdekei nem hogy meg lennének védve, hanem ellenkezőleg az érdekeivel szemben áll Oroszország és Ausztria-Magyarország egyezménye.

Milán király ma Sinajába ment Catargi Sándor nagybátyjához. Ugy hírlik, hogy Milán fölajánlotta Carp miniszterelnöknek Szerbia szövetségét Bulgária ellen az esetben, ha Románia a közvetítő szerepére vállalkoznék, hogy kibékítse őt Sándor király fiával és hogy a régi rendszer visszaállítását Szerbiában.

Szófiából jelentik, hogy Ferdinánd fejedelemnek a helyzete igen kinossá kezd válni a viszály békés befejezése és az ellenzék mozgalmi folytán. Hogy mily nagy az elkéserevés Szófiában a fejedelem és kormány ellen, mutatja az a körülmény, hogy a múlt szerdán reggel a fejedelmi palota több ablakára ismeretlen tettesek nagy jegyeket ragasztottak a következő felirással: *Kiadó lakás.*

POLITIKAI HIREK.

Uj koronaör. A jövő héten egybeülő országgyűlésnek egyik első teendője lesz az elhunyt Szlávy József helyett új koronaörnek a választása. Koronaör jelöltekül máris több kath. főurat emlegetnek (a törvényeszerint ugyanis katolikusnak, a rendes gyakorlathoz képest mágnásnak kell lennie az új koronaörnek.) Amint képviselői körökben hire jár, Szápáry Gyula lesz az, akit ő felsége a kormány előterjesztésére első helyen

— Nézze ezeket a szerelmes leveleket — szolt mosolyal ajkai körül — csak kevés van persze, mert hisz többnyire együtt volunk urammal. Ezek a rózsaszín szalaggal átkötötték régebbiről való: abból az időből, a mikor még csak jegyesek voltunk. Ez a többi házasságunk idejéből való már: mikor az uramnak el kellett néhányszor utaznia. El akarja őket olvasni?... Tudja: ostobaságok; nevetni fog rajtuk.

Kezembe vettem a leveleket.

— Majd fön a szobájában olvassa el őket, jöjjön most hívjuk he az uramat. — Gallért vett magára; én reám egy kendőt vetett és huzott ki maga után. Minden csendes, nyugodt volt. A falu felől egy hang se hallatszott, csak a tücskök csiripeltek még a kertekben és a mezőkön. A házakban nem volt világosság: mindenki nyugvóra tért már.

A mezők felé vezető ösvényen haladtunk...

— Erre szokott az uram magába sétálni.

— És tényleg lépteket hallottunk nemsokára.

— Miért hívtál? — szolt a férfi az asszonyhoz. — Szeretek így esténként álmodozni, — mondotta azután felém fordulva — megbámulom a mindenséget, elkalando-

zok a csillagok közé; itt hagyok mindent, elfeledek mindent és bejárom azt az ismeretlen, távoli világot.

Csendeskén mentünk vissza. Ők ketten egymás mellett mentek, de kezet nem nyújtottak egymásnak. Ilyen éjjel, a mely csillag a sok ragyogástól, — ilyen nyári éjjel, a mikor a vágy betölti az egész embert, a mikor a szív úgy dagad és szerelmi vágygál van tele... és ők ott járnak előttem és nem nyujtanak egymásnak kezet. Nem néznek egymás szemébe e titokzatosan, édes éjjeli csillagásban...

Gondosan figyeltem őket akkor is, a mikor ismét a szobában ültünk. De szemek akkor sem csillantak fel, kezeik akkor sem érintették egymást titkon, csak kényelmes, hideg nyugalom.

Mikor ismét a szobába értem, leültem a levelekhez. A rózsaszínű szalaggal körütkötötték tetszettek nekem. Én nagyon is szerelmes voltam és szívem megértett minden vágyat, minden fájdalmat. A boldogságnak hódító érzése szált felém e levelekből és valósággal ujjongani szerettem volna.

Mily boldogok ezek az emberek!

Aztán sorra olvastam e leveleket. Körültem a friss éjjeli levegő lengett, enyhén szél osont be, meglobogtatva a lámpát. Az

utolsó levél, a melyet olvastam, így — szolt;

„...Azért mégis édes és drága vagy nekem, mint hajdan is. Még mindig szeretlek, mint az én szelid, jó feleségemet. Az tény, hogy emberek vagyunk és nem angyalok: emberek maradunk mindig, ha még oly jók vagyunk is, ha még oly nemesen és eszményi módon gondolkozunk is. Mindenkinek a természet útján kell haladnia, ha még úgy tiltakozunk is ellene. És ez nemcsak az embereknél van így: egyformán így van az egész természetben. A rózsza elvirul és szirmai földre hullanak... De azért én téged még mindig szeretlek, mint jó, hü feleségemet... Mosolygásod még mindig oly édes lehet, mint valaha... Én megváltoztam, de még mindig drága vagy nekem.“

Ujra és újra olvastam a levelet... Aztán odaosontam az ablakhoz. Remek szépségben csillogott az ég. Aztán újra lehullott egy csillag... A mikor a csillagok hullanak... És nekem különös hitem támadt most fel. — Az én csillagaim nem hullanak le. — A szerelmem a csillagaim.

Zofka Kveder.

fog koronaőrnek kandidálni a választás céljából együttes ülést tartó képviselőknek és főrendeknek.

Hat új főispán. Hiteles hiradás szerint a legközelebbi időben hat új főispán kinevezését fogja közölni a hivatalos lap. Ezek közt lesz kettő olyan, aki hiva Aponyinak. Az új főispánok ezekbe a megyékbe, vagy városokba mennek: Zólyom, Sáros, Ujvidék, Torontál, Arad, Versecz.

Takács Zoltán rablóbandája.

— Saját tudósítónktól. —

Takács Zoltán bankóhamisító bandájának felfedezésekor egy pénzhamisító bűntárs vallomása alapján a rendőrségnek az a gyanuja támadt, hogy Takács rablócsapatot szervezett, amelynek feladata lett volna valamely vasuti vonatot megtámadni s annak pénzesleveleket szállító postáját kirabolni.

A nyomozás során ez a gyanu megerősödött, mert a rendőrség most tovább folytatja ebben az irányban a nyomozást.

Ferencvárosi legények voltak azok, akikből Takács e rabló csapatot szervezte. A rendőrség most keresi, hogy kik lehetnek azok.

Takácsnak szabadon bocsátott szolgáját Czider Józsefet is állandóan megfigyelték, hogy nem keresi-e fel valaki őt ebből a tervezett bandából.

VIDÉK.

Az elvált férj öngyilkossága. Komádi-ban — mint tudósítónk írja, — Fejes András földmivelő tegnap délelőtt agyonlőtte magát. Öngyilkossága előtt egy negyedórával vásárolta a revolvért két tölténnyel Bleyer Miksa kereskedőnél, — elég jó hangulatot színlelve. A két töltény a tüdőt járta át s belső elvérzést okozott. Öngyilkosságának oka az volt, hogy nejével hét hét óta megkülönböztek.

Gyujtogató gyermekek. Tenkéről írják lapunknak: Óriási tűz pusztított tegnap Vasadon, öt család váit hajléktalan koldussá. Az egyik ház mellett a sövénykerítés tövében több apró gyermek játszadozott. Tűzhelyet vájtak a puha homokban és sütni akartak, Addig élesztgették azonban a tüzet, míg egyszer csak lángbaborult a sövénykerítés, majd a nádfedelű ház s mire a megrémült falubeliek összefutottak, egy lángtengerré vált öt ház, minden melléképületeivel és az udvarokban garmadába gyűjtött étellel együtt. Az oltási eszközök kezdetleges volta miatt csak késő estére tudták a falubeliek elfojtani a tüzet. Ekkorra azonban leégett már minden. Biztosítva nem volt semmi s így a tűzkárosultak földönfutó koldusokká lettek.

Jelenet a bálban. Berettyó-Ujfaluban mint ottani levelezőnk írja, bált rendeztek a minap a tűzoltók, melyen kis incidens történt. A kerti helyiségre szabott zártkörű, családias estén volt minden, ami csak helyet foglalhat egy jó házból való tűzoltóbál műsorán: tombola, világposta polgári há-

zasság s más egyéb. Az est colon járól azonban mégis csak Tóth Mihály és Kiss Ferencz gondoskodtak. Az első mint főrendező jónak látta az első négyes tizenegyedik figurájánál arra inteni az előtánczost, Kiss Ferenczet, hogy ne szédelegjen, hanem szigoruan tartson kolont. Kiss erre egy irtozatos pofonnal válaszolt, amelyet Tóth duplán szolgáltatott vissza. A zene elnémult, a négyes félbeszakadt és mindenki feszülten várta a következőket. Kiss Ferencz néhány percnyi türelmet kért csak, kisietett és visszatért egy négy személyre szóló füttykössel. Soha báli főrendezőt úgy el nem tárgáltak még, mint Tóthot most. Végre is a főrendező beadta a kulcsot és véresen terült el a földön. A cigány tuszt huzott s folyt volna tovább a bál, élén a győztes előtánczossal. Am a hatóság emberei közbe léptek és konfuziót csináltak azzal, hogy a sötétbe kísérték az előtánczost. — Tóthot ellenben úgy vitték haza lepedőben.

A rejtélyes szuronydöfés. Bárándi levelezőnk írja: Tetétlen és Nagybjom községek határában dolgozó kubikusok Bárándra gyülekeztek össze, fizetésükért. Valami miatt aztán zúgolódni kezdtek a munkások, ugyanarra, hogy egyet közülök a csendőrök letartóztattak és a községi börtönbe kísérték. Alig volt azonban néhány perczig a börtönbe, mikor az esküdtek kinos nyögést hallottak onnét. Kinyitották a tömlőzajtót és ott találták a földön, vérben a szegény kubikost. Baloldalán mély sebb verzett. A súlyosan sérültet azután bevitték a község-házára, hol a körorvos kimosta és bekötözte a sebet. A kubikos elmondta, hogy egyik csendőr szurta őt oldalba. A csendőr tagadja azt, amivel a megszurtt ember vádolja őt. Egyébiránt vizsgálat folyik, melynek megejtésére a berettyó-ujfalui járásbíró már ki is szállott a helyszínére.

A polgármester jubileuma.

— Saját tudósítónktól.

Debreczen, okt. 3.

Azt az értekezletet, amelyre Simonffy Imre kir. tan. polgármester jubileuma ügyében Debreczen összes egyesületeit meghívták, tegnap este hat órakor nagy érdeklődés mellett tartották meg az ipartestület nagytermében.

Az értekezleten Debreczen minden testülete, a legtöbbje éppen az elnöksége által képviseltette magát. A nagyterem egészen megtelt s a jelen voltak között már a gyűlés megnyitása előtt igen lelkes hangulatban tárgyalták a polgármester jubileumának ügyét.

Kevéssei hat óra után Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke üdvözölte a megjelenteket. Megköszönte, hogy meghívásukra — dacára rövid szabott határidőnek — ilyen nagyszámmal jelentek meg. Nem a felhívás lelkes sorainak, hanem annak tulajdoniája ezt a meleg érdeklődést, akinek a személyéről, ünnepléséről szó van. (Ugy van! Ugy van! Éljen a polgármester! felkiáltások) Röviden feltárja mi az értekezlet célja

s kéri a nagyszámmal megjelenteket, hogy első sorban alakítsák meg a rendezéssel megbízandó tisztikart. A maga részéről elnöknek Vecsvy Imre tb. főjegyzőt ajánlja.

Az értekezleten megjelentek zajos éljenzéssel csatlakoztak a javaslathoz s elnökké Vecsey Imrét választották meg.

Majd egyhangulag választották meg alelnökké: Boczán Elemért és Tóth Kálmánt, jegyzővé pedig: Than Gyulát.

Lámpionos menet.

Vecsey Imre ezután elfoglalta az elnöki széket, megköszönte a bizalmat s kifejtette az értekezlet célját. Hangsúlyozta, hogy a jubileumi ünnepséget szűk határok közt akarták megtartani, de a nagyközönség sorából tiltakozó hangok hallatszottak és méltó részt kért az ünnepélyből a nagy közönség is. Az az értekezlet célja, hogy a nagyközönség részvételének módozatát állapítsuk meg és kellőképen illesszük a programmba. Ugy találtuk s több oldalról különösen ezt hangsúlyozták, hogy Debreczen közönsége tiszteltelje meg szeretett polgármesterét egy minden ízében fényes lámpionos menettel. (Helyes! Ugy van!)

Márk Endre fejtegette ezután a lámpionos menet rendezésének tervezetét. Hangsúlyozza, hogy az ünnepség e ragyogó pontjának komolyságát és értékét az adja meg, ha magunk, ha velünk Debreczen testületeinek tagjai viszik a lámpionokat.

Hosszan fejtegeti tovább a lámpionos menet tervezetét és indítványa alapján határozattá emelte az értekezlet, hogy október 18-án este 7 órakor lámpionos menettel tiszteli meg a polgármestert.

A lámpionos menetben Debreczen összes testületei vesznek részt. Minden testület október 8-ig bejelenti Vecsey Imre elnöknel (Városház épület) hogy hány tagját látja el lámpionnal. Az összes megnevezettek október 18-án este hat órakor a kolgium udvarán gyülekeznek és számitás ezert körülbelül nyolczszázan onnan indulnak el élükön az Egyetértés zenekarral. A lámpionos menet a főtéren át vonul a Kossuth utcára a polgármester lakása elé, ahol Debreczen dalosegyesületei szerenádval tisztelik meg a jubilánst. Az elnökség által felkérendő szónok Debreczen város közönsége nevében ott fogja rövid beszéddel üdvözölni Simonffy Imrét.

A határozat meghozatala előtt, a részletek megállapításáról szóló eszmecsere rendkívül lelkes hangulatban folyt le s abban különösen Mayer Emil, Des Combes Henrik, Nagy Sándor, Boczán Elemér, Tóth Kálmán, Podholszky Béla, Dr. Löfkovits Márton, Vattay Géza stb. vettek részt.

Debreczen közönségének ajándéka.

Az értekezleten ezután dr. Löfkovits Márton ügyvéd a következő indítványt terjesztette elő:

„Készíttessék el „Debreczen lakossága“ nevében egy üdvözlő irat, a mely a jubileumi ünnepségek alkalmából kellőképen kifejezésre juttassa e város lakosságának polgármestere Simonffy Imre kir. tanácsos ur Ó nagysága iránt érzett mély és osztatlan tiszteletét, —

nyujtassék mód és alkalom arra, hogy ez üdvözlő iratot foglalkozásra, rangra, vallásra, pártállásra, sőt nemre való tekintet nélkül mindenki egyenlően járulhasson hozzá, a ki Debreczen sz. kir. város falain belül lakik —

és Debreczen lakosai szeretete és tiszteletének eme teljesen önkéntes és közvetlen megnyilatkozása adarsék ez ünnepeket díszes tartályban elhelyezve a jubileumi közgyűlésen, tehát a város közönségének jelenlétében át.

Az indítványt lelkesedéssel, egyhangúlag fogadták el a népes értekezlet tagjai s részleteknél megállapították, hogy az album fölette díszes kivitelű ajándék lesz, amelynek első lapja *Debreczen közönségének üdvözlő feliratát fogja magában foglalni.*

A többi lapokon társadalmi állásra, felekezetre, tekintet nélkül aláírják nevüket Debreczen hölgyei és férfiai. Hogy pedig az album igazán Debreczen közönségének ajándéka legyen, minden aláíró tiz fillért fizet, de ennél sem többet, sem kevesebbet nem szabad elfogadni. Ilyen aláírási lapokat minden egyesülethez küldenek s ezeket ott minden felnőtt férfi vagy nő aláírhatja.

Tekintettel arra, hogy az aláírások kiterjedt körben leendő eszközlése kívánatos, az értekezlet végrehajtó bizottságot küldött ki, a mely a felügyelet és az aláírások széles körben leendő eszközlésére hivatott.

A végrehajtó bizottságnak a fentebb jelölt elnökségen kívül tagjai lettek: Podolszky Béla, Vattay Géza, Dr. Löfkovits Márton, Mayer Emil, Nagy Sándor, Márk Endre, Krasznay Ferencz, Vetéssy Béla, Hauer Bertalan, Baráth Imre, Tóth Kálmán, Szabó Elek, Kun Elemér, Zellinger Ede, Dávidházy Kálmán, Benedek Árpád, Szabó József, Kun Béla és Szabó László.

Miután az elnök kihirdette, hogy a végrehajtó bizottság már ma szerdán este hét órakor megtartja első ülését az ipartestület helyiségében, a gyűlés az elnök lelkes éltetésével véget ért.

SZÍNHÁZ.

Közönyt közönnnyel. Moretó vigjátékának tegnapi előadását nem nagy, de distiegvált közönség hallgatta végig. A szellemes vigjáték régóta nem szerepelt a műsoron, pedig mindenkor hálás dolog volt, ha az igazgatók elővették, mert vonzó erővel bírt. Hogy tegnap mégis kisebb közönség hallgatta, azt jórészt a színházban még mindig uralkodó hőségnek s annak az ősidőktől fennálló rossz szokásnak tudjuk be, amely tudvalevőleg a színiévad első hónapjában meglehetősen távoltartja a közönséget a színházról. Pedig az előadás, ha nem is minden jelesenében, de nagyobb részében figyelemre méltó volt. Első helyen Patakyt illeti meg az elismerés szava, a ki Polilla szerepében fejtett ki számottevő ügyességet. Lakítása találó volt. A virgoncz, ötletes Polilla minden szavát sikerrel emelte érvényre. Az érdeklődés központjává tette, lebilincselte a hallgatóságot, valósággal

dominálta vele a színpadot. Meglátszott, hogy lelkesedéssel interpretál s minden igyekezetével rajta van, hogy nemcsak elfogadható, de élvezetes játékkal is emelje szerepének értékét. Egy gyöngye hibába azonban ő is többször beleesett. — Nem olyan, amely rovására esik játéknak, de azzá lehet, ha állandóan hódol neki. Gyakran ugyanis halkán beszél, olyannyira, hogy az első sorokban se igen hallani szavát. Így tegnap este több olyan szellemes mondás élvezetétől fosztotta meg a közönséget, amilyennel különben a Polilla szerepe bőven megvan áldva. *Odrynál* örvedetesen tapasztaltuk az önmérsékletet. Heveskedése, gyors beszéde, nem ragadta el, uralkodott magán s a szerelem definitióját minden szavában élvezhetőleg adta elő. Aki éppen ott, ahol a szenvedély még a színpad rutinirabb tagját is könnyen elragadhatja így tud uralkodni magán, attól joggal elvárhatjuk, hogy máskor más körülmények közt még inkább azon lesz, hogy értelmes előadással tegye értékessé szerepét. A színész intelligenciájára vall, ha a jóakaratu kritikai véleménynek, még ha az ránézve látszólag kedvezőtlen is; meghódol. Már pedig ezt tegnap este örvedetesen tapasztalhattuk *Odry Árpádnál* és ha játéka amugy is nem lett volna figyelemre méltó, már ez a körülmény is érdemessé tette őt a legőszintébb dicséretre. *Fáy Flóra* szerepének társalgási részét elsiette, de a harmadik felvonásban, ahol a szituáció indokoltá tette a drámai színezést, elemében érezte magát s olyan játékot produkált, a melylyel inkább méltóvá tette magát a közönség elismerésére. Tanay, Szabó Irma is hozzájárultak az est sikeréhez.

A színház folyosón lerakott linoleum panaszra szolgáltatott okot. Mint most értesülünk, a színházi felügyelő respektálva a panaszokat, már megtette az intézkedéseket, hogy a balesetekkel fenyegető linoleumot eltávolítsák.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** Ruffy Pál dr., országgyűlési képviselő, a közigazgatási tanfolyamok országos kormánybiztosa tegnap óta városunkban időzik. Tiszteletére tegnap este az Angol királynő szálloda éttermében bankett volt.

* **Vérengzés az országuton.** Egy csomó pálinkától feldühödött embernek esett áldozatul a minap három magyar parasztember; akiket egy nagy csapat román paraszt megtámadott és félholtra vert. A véres, szomorú esetről következőket írják lapunknak: A legutóbb megtartott élesdi vásárról utnak indult három ember: Gajdos János, Gajdos Márton és Bálint János. Haza igyekeztek. Ittasok is voltak egy kicsit, fáradtak is nagyon. Amint a fekete erdei erdőszlakhoz értek, a mit sem sejtő embereket vagy tiz löcsökkel, baltákkal és füttykösökkel felfegyverkezett román paraszt támadta meg. A meglepett emberek védekeztek, de a tuloró végre is győzött. Vérbe fagyva marad-

tak ott a poros országuton. Könyörületese emberek szállították őket haza. Oly irtózatossan össze-vissza verték őket, hogy aligha marad életbe egyikük is. Kihalgatásukkor csak annyit tudtak mondani, hogy közepesi emberek voltak a támadók, ismerni azonban egyet sem ismernek közülök. A csendőrség kinyomozta a tetteseket, kik közül Czinczár Gábort, Czinczár Tógyert, Sipos Pétert, Herkus Sándort, Herkus Gábort és a többieket az élesdi járásbíróóság börtönébe kísérték. A vad támadók csak annyit mondtak elfogatásuk alkalmával, *hogy minden magyarral így szeretnének bánni.* Az atyafiok bizonyosan jól bevoltak pálinkázva s az esetből aligha lehet nemzetiségi affért csinálni.

* **Az ügyvédek nyugdíja ügyében** Budapesten október 10-én tartják meg az országos értekezletet. Ezen az értekezleten a debreczeni ügyvédi kar képviselőiben: Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke és Nagy Sándor ügyvéd lesznek jelen.

* **A színtársulat gyászja.** Még alig hogy visszaérkeztek színészeink a régi fészekbe, már fájdalmas csapás érte egyik társukat. Pálfi István kardalos három hónapos kis fia hunyt el s költözött az édes anyai kebelről az örök pihenés honába. A korán elköltözött kis halott temetése ma lesz.

* **Automobil kocsik közlekedés Debreczen és Nagyvárad között.** Dr. Szentpály Béni, a debreczeni orvosi kar agilis tagja érdekes vállalattal előzi meg a debreczen--nagyvárad villamos vasutat. A villamos vasut a jövő század regénye, sokan pedig óhajtanák, ha a közelfekvő két nagyváros közt gyors közlekedés létesülne. Bizonyára ez lebegett szemé előtt, mikor elhatározta, hogy Debreczen és Nagyvárad között a gyorsabb személyközlekedés kérdését automobill vállalattal oldja meg. A határozatot gyorsan tett követte. Ma már Debreczenben van az érdekes társaskocsi, amely benzimotorjával sebesen hajtja a vastag gummikerekkel és kényelmes ülésekkel bíró kocsit. Tegnap különféle próbákat tettek vele. Bejárták a vidék homokos, lejtős utait s mindenütt egyforma biztonsággal haladt. Igen kényelmes ülés esik benne, nem ráz, a kocsi simán halad s amellet gyors. Tegnap délután a városi tanács tagjai közül Vecsey Imre tb. főjegyző, Körner Adolf, Király Gyula, Csóka Sámuel mentek ki rajta a nagyerdőre. Természetesen ahol az „ördögi masina“ zakatolva elhaladt, mindenütt kicsődült a nép s csakhamar tömegével öntötte el az utcát, hogy a sebesen futó járműben gyönyörködjenek. Délután *Simonffy Imre* kir. tanácsos, polgármester is tett utat az automobilon. Mindenki, aki ült rajta, dicséri a rázás nélküli, kényelmes utazást s igen nagy sikert jósolnak a vállalkozásnak. A debreczen nagyvárad automobill közlekedés ugyszólván csak kezdete lesz annak a

nagyobb szerű vállalkozásnak, amelylyé az egész vállalatot fejleszteni kívánják. Ha ez a vállalat sikerül, akkor fokozatosan létesül Debreczen egész vidékén, sőt az ország minden részére is kiterjesztik az utomobil kocsik közlekedést. Az a társaskocsi, amelylyel tegnap Debreczenben a közönség nagy csodálkozására szerte a városban kísérletet tettek, ötezer hatszáz forintba került s óránként négy krajczár áru benzint fogyaszt.

* **A növendékek kegyelete.** Az Andaházi Szilágyi Intézet növendékei s nevelője hálájuknak s kegyeletteljes érzésüknek külső kifejezése képei Nagytiszteletű Csiky Lajos theologiai professor s intézeti gondnok felügyelete alatt e hó 2-dikán felkeresték s megkoszorúzták néhai Andaházi Szilágyi Mihály intézeti alapítónak a hatvan-utczai temetőben levő sírját. A szükkörű, de igaz érzelmektől áthatott ünnepélyen a növendékek közül Kiss Sándor 6. o. tanuló emlékezett meg hálás szavakban az elhunytól, majd a nevelő intézett a növendékekhez néhány buzdító szót s végül nt. Csiky Lajos intézeti gondnok lelkes és az ünnepi hangulatot híven tolmácsoló szavai rekesztették be az ünnepélyt.

* **A rizskeményítő és a rum.** Mióta az Emke-gyufa némi népszerűsége telt szert, azóta az üzerek egyre ostromolják az erdélyi magyar közművelődési egyesületet s arra kérik, hogy cikkeiket az Emke névvel hozzassák forgalomba. Legutóbb két ilyen ajánlat került az igazgatóság elé. Az egyikben arról volt szó, hogy a rizskeményítő vehesse föl az Emke nevet, a másikban pedig arról, hogy Emke-searum kerülhessen forgalomba. Az egyesület a rizskeményítő ajánlatot elfogadta, azt azonban már nem engedte meg, hogy a tearum is reklámot csinálhasson a közművelődési egyesületnek. Így tehát az még megtörténhetik ugyan, hogy egy ur Emke-teát Emke-cukorraj iszik, hogy ahhoz Emke-sonkát Emke-kiflivel egyék, valamint hogy ez Emke reggeli után Emke-szivarra Emke-gyufával gyujtson, az azonban már nem, hogy az Emkekávéházban elfogyasztandó teába Emke-tearumot öntsön.

* **Kánikula** októberben. A vén asszonyok nyara emberemlékezet óta nem tett ki úgy magáért, mint az idén. Nyár derekán sem igen szokott melegebb lenni, mint a minő hőség már napok óta uralkodik. Tegnap az árnyékban 24 fokot mutatott a hőmérő, ami csaknem példátlan dolog Szent-Mihály napja után. Az emberek ismét sokat szenvednek a melegségtől és olyan keserves panaszok hallatszanak, akár kánikulában. Bizony, bizony, ha ez sokáig így tart: az nbbáziai vendégek mind hazajönnék egy kicsit — melegedni.

* **Színház után** az Angol királynő szálloda éttermében mindég friss vacsora, gazdag, változatos étlappal vár a közönségre. Esténként zene, pontos kiszolgálás, tisztán kezelt italok. Ugyisint az ujonnan átalakított kávéházban is. A n. é. közönség szíves látogatását kéri tisztelettel: Hauer Bertalan.

TÁVIRATOK.

Szell és Apponyi.

Budapest, okt. 2. Apponyi Albert gróf Jászberényben elhangzott beszédje még mindig élénken foglalkoztatja a kormánypárti politikusokat, kik nagyon is vegyes érzelmekkel pertraktálják a Tisza Kálmán beszédjével homlokegyenest ellenkező beszédet. Most, a sok különféle vélemény közepette, megszólalt Szell Kálmán miniszter elnök is, még pedig úgy, hogy melegen gratulált Apponyinak és megnyugtatta azt mondta, hogy nem lesz ok a panasza.

Desseffy fogadtatása.

Temesvár, október 2. A Velenczéből hazatérő Desseffy püspököt nagy ünnepséggel fogadták. A város ez alkalomból lobogó diszt öltött. A pályaudvar előtt óriási nép tolongott. Kevéssel a vonat megérkezése előtt megérkeztek a város notabilitásai, élükön a polgármesterrel, ki a vonatról leszálló Desseffyt fogadta s a város nevében beszédet intézett hozzá. Desseffy lendületes, hazafias beszédben válaszolt s végül áldását adta a lakosságra. A városba való bevonulás alatt a sorfalat képező lakosság lelkesen éljenezte a főpapot.

A hármasszövetség.

Róma, október 2. A Tribuna Crispivel folytatott beszélgetést közöl, amely szerint Crispi úgy nyilatkozott a mostani helyzetről, hogy O'rszornak készülnie kell 1903. május 17-ére, a hármasszövetség lejártára. Németország közvéleménye nem olyan kedvező most a szövetség megújítására, mint azelőtt. Ausztriában, amelynek fontartása érdekében áll Olaszországnak, a belpolitikai helyzet nagyon válságos. A hármasszövetséggel egyidejűleg lejárnak a kereskedelmi szerződések is. Sorsunk — mondja Crispi — ügyességünkötől és tárgyaló közegeink ügyességétől függ.

Jászai Mari Kolozsváron.

Kolozsvár, október 2. A kolozsvári Nemzeti színháznál Szerény Gizella távozásával üresedésbe jött hős nő szerepkörét mindez ideig megfelelő erővel nem tudták betölteni. Bölönyi intendáns úgy segített a bajon, hogy Jászay Marit, az ország első tragikáját vendégszereplésre nyerte meg. Az erre vonatkozó ajánlatot Jászay Mari elfogadta s vendégszereplését már a közeljövőben meg is kezdi.

Zubovics Kinában.

Budapest, október 2. Zubovics Fedor, a vitéz honvédhuszár százados, a szárazföldi torpedók feltalálója —

Kinába készül. Levelet kapott Vilmos császár kabinetirodája főnökétől, Hantke tábornoktól, amelyben a császár megbízásából terveket kér tőle a Kinában harcoló német csapatok hadműveletinél alkalmazandó szárazföldi torpedókra. Zubovics százados részletes terveket küldött Berlinbe s el van arra határozva, hogyha terveit elfogadják, maga is elmegy Kinába, hogy ott személyesen vezesse a torpedóival való hadműveleteket.

Vád egy pénzügyminiszter ellen.

Linz, október 1. Belaunde volt pénzügyminiszter, akit azzal vádolnak, hogy az állam pénzéből 20,000 font sterlinget eltulajdonított, ártatlanságát hangoztatja. A lakosság a főtéren nagy gyűlést tartott, a melyen Belaunde kiszolgáltatását követelte, hogy meglincelhesse. A katonaság a tömeg közé lőtt és száznál több embert megsebesített. Attól tartanak, hogy a zavargások megújulnak.

A Hermina-uti halott.

Budapest, október 2. Tegnapelőtt történt, hogy a Hermina-uton, a vasuti sínpar keretkezésénél egy fiatal nő holttestére akadtak. — A vonat gázolta el. — Az orvostani intézet tetemnézőjébe szállították, hogy személyazonosságát megállapítsák. Ez azonban eddigelé nem sikerült, valamint az sem volt teljes biztonsággal megállapítható, vajjon balesetnek áldozata vagy öngyilkosságot követett el. Az ösmeretlen igen szép nő, 20—22 éves és áldott állapotban van.

Ellopott dynamit.

Szeged, október 2. Krassó-Szörénymegye három községében, melyek köbányáikról nevezetesek, nagy elégtelenséget szült a bér leszállítás. Az igazgatóság és a munkások közti viszony igen feszült, úgy, hogy a munkások fenyegető tartása miatt táviratilag Szegedről csendőrséget kértek. Az igazgatóság rémületét növelte az is, hogy az irodában elhelyezett dynamitból sokat elloptak s attól tartanak, hogy a munkások merényletet akarnak elkövetni.

A kínai zavarok.

Pétervár, október 2. A vezérkar tegnap a következő jelentést adta ki: Takuból érkezett jelentés szerint Walderssee gróf egy hétig marad Takuban. Mult hó 27-én megnyitották a távirati összeköttetést Khabarovszk és Kharbin között. A Szuitun folyó mellett lévő Szaucsakau környékén, Poltavszkaja kozákváros közelében, fegyveres kínai banda mutatkozott. A kereskedők és az odaváló lakosok az orosz határra menekülnek. Csicsakov tábornok a kínaiak elűzésére különítményt alakít

tott másfél század kozák lovasságból, továbbá egy önkéntes csapatból Kopejkin ezredes parancsnoksága alatt a vasut védelmére. Az oroszok 24 én elfoglalták Szaucsakaut és elkergették a kínaiakat, a kik erre visszavonultak sánczaik mögé, a honnan később 45 halott hátrahagyásával elmenekültek. Mind a két ütközetben a kínaiak kemény ellenállást fejtettek ki. A futó ellenséget másfél szotnya kozákság üldözte. Az oroszok vesztesége három halott és három sebesült.

London, október 2. A Daily Telegraph-nak jelentik Lourenco-Marquezból: Egy egész testőrdandár elhagyta Komatiportot és visszatért Angliába.

Szapáry Gyula koronaőr.

Budapest, okt. 2. A hétfőn egybeülő országgyűlésnek egyik első teendője lesz az elhunyt Szilágyi József helyett új koronaőrnek a választása. Koronaőr-jelöltekül máris több kath. főurat emlegetnek, (mert a törvény szerint ugyanis katolikusnak kell lennie az új koronaőrnek. Amint képviselői körökben híre jár, Szapáry Gyula gróf lesz az, akit ő Felsége a kormány előterjesztésére első helyen fog koronaőrnek kandidálni a választás céljából együttes ülést tartó képviselőknek és főrendeknek.

Krüger hálája.

Lisabon, október 2. Mozambique főkörmányzója Krüger nevében gratulált Károly királynak az ő és a királyné születésnapja alkalmából és egyúttal Krüger háláját tolmácsolta azért a vendégszeretetért, amelyet a lourenco-marquezi kormányzó házában élvezett.

Gyilkos orvvadászok.

Kolozsvár, okt. 2. Az Andrásyak vadászterületén, a dobrini erdőben Onecz erdőőr agyonlőtt egy orvvadászt, a ki két fiával rátámadt. Miután az orvvadász elesett, a fiúk és az erdőőr közt irtózatoss küzdelem támadt, Onecz valamennyi töltését rálötte a támadókra, de nem talált. Amikor azután a töltésből kifogyott, a fiúk fejszével agyonverték Oneczet. A csendőrség a gyilkosokat elfogta.

Béremelés a bányászoknak.

New-York, október 2. A wyomingi szénbányák tulajdonosai elhatározták, hogy a bányamunkásoknak 10%-os béremelést ajánlanak és valamennyi panaszkodásra nézve tárgyalásba bocsátkoznak velük.

Kalap a lánchidon.

Budapest, okt. 2. A lánchidon őrtálló rendőr ma reggel egy szürkekalapot talált, amelyben egy névjegy volt ezzel a tartalommal:

„Herzmann A. Jenő külföldi cégek képviselője Budapest, Védgát-utca 2. c = d. I. em. 27. Az életem eddig a

legborzasztóbb volt, mindent meguntam, még magamat is!”

Valószínű, hogy a kalap tulajdonosa a Dunába ugrott, de lehet, hogy az egész rossz tréfánál nem egyéb. A nyomozás fogja a valót felderíteni.

VEGYES.

Krüger a Gelderland fedélzetén. Szombaton teljes zászlódiszben futott be a Gelderland nevű hollandi hadihajó a lourenco-marquezi kikötőbe s mindjárt odaérkezte után fedélzetére vette Krüger, az immár Angliához tartozó Transvaal köztársaság elnökét. Az öreg államfőt veje Eloff és orvosa Hartmann kíséri Hollandiába. Ugyanabban az időben nyolczszáz gazdag boér a Herzog nevű német hajón Európa felé utazott. Valamennyi Hollandiában fog letelepedni. Viszamennek fajuk ősi tűzhejéhez, miután új afrikai hazájukat elpusztították az angolok.

A német császár udvarlássága. II. Vilmos császár nemcsak erélyes fejedelem, de ahhoz is ért, hogy udvarias gavallérnak tartás. Így valahányszor valamely vendég-herczegnőgebédél a császári asztalnál, olyan étlapokat nyomtatnak, amelyen ott van a herczegnő miniatüre arczképe. A császári étlap különben szinte kizárólag német nyelven van megszerkesztve, — még a francziás ételek is német névvel szerepelnek — és rendszerint öt fogást foglal magában. II. Vilmos az ebédlő asztalnál sokban úgy viselkedik, mint I. Napoleon. Csak kis időt juttat az étkezésnek, a csirkeszárnyát ugy eszi, hogy kézbe veszi és a fekete kávé forrón issza. A ital tekintetében azonban eltér a példányképétől. Napoleonnak a chamberlin volt a kedves bora, míg II. Vilmos a chablis-t tünteti ki előszeretetével.

A czárné mint a dohányzás ellensége. A Párisban megtartott nemzetközi kongresszus a dohányzás ellen, diszelnökévé választotta meg a czárnét, a czárné azonban nem fogadta el az erről szóló diplomát, azzal a kijelentéssel, hogy sokkal több ilyen tiszteggel kínálják meg, semhogy valamennyit elfogadhatná. A czárné még egészen fiatal asszony volt, amikor udvarhölgyeinek a szivarozást megtiltotta. Ez a tilalom az orosz udvarnál nagy bosszankodást szült és a császárné jelenlétében nem is szivarozik egy udvarhölgy sem, — de a háta mögött most is vigan füstölnek,

Elfogott betörő.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, október 2.

Jó fogást csinált tegnapelőtt a nagyvárad rendőrség. A budapesti főkapitányság táviratozott, hogy egy Bozsik György nevű ember a fővárosban betört és sok értéket, azonkívül 282 korona készpénzt elemelt és a lopott tárgyakkal valószínűleg Nagyvárad felé vette útját. A sürgöny délután 5 óra tájban érkezett meg, mire a széleskörű nyomozást megindították és nem is eredménytelenül.

Pataky Károly rendőrfogalmazó egy őrjáráttal indult utána és az Ujváros összes mulatóhelyeit felkutatta, míg a másik őrjáratot Olaszi városrészbe küldte. Ennek az őrjáratnak vezetője Grenyo István egy pinczértől megtudta, hogy a keresett betörő pár perczel előbb elment a vendéglőjükből és Aldás-utca felé ment.

A rendőrtizedes utána sietett s amikor a rendőrt az utca sarkán álló Bozsik észre vette, eszeveszett szaladással iramodott végig az Aldás-utcán keresztül a Körözs-korzón, amerre a rendőr szintén szaladva követte.

A betörő ezután a Nagy Sándor utczába, onnan a Széchenyi-térre szaladt, s már el is menekül, amikor Grenyo rendőrtizedes kiabálására arra menő négy joghallgató utját állotta, s így sikerült is a rendőrtizedesnek nyakon csipni a gazembert.

Erre bekisérték a rendőrlaktanyába, ahol Pataky rendőrfogalmazó hallgatta ki.

A szaladástól és félelemtől lihegő betörő remegve, minden tagadás nélkül bevallotta az egész lopást. Elmondta, hogy Pecz-Szőllősről származik és már régóta tartózkodott Budapesten.

A motozásnál nem találtak nála semmit, mire Pataky rendőrfogalmazó kérdésére bevallotta, hogy mikor hajszolták az összes holmit egy zsebkendőbe bekötve, bedobta Széchenyi téren egy kerbe.

Ezen vallomás alapján a rendőrfogalmazó tényleg meg is találta a polgármester kertjébe.

A kis csomagban egy tula órát arany lánczsal, három arany gyűrűt és két darab öt koronást találtak. A többi hiányzó pénzre azt mondotta, hogy elköltötte, ami nem felel meg a valóságnak, mert a rendőrség már annak is a nyomában van.

A sürgönyben a nála talált 3 aranygyűrűről nem volt szó, s így valószínű, hogy azoka utközben szerezte be.

Jelenleg a rendőrség börtönében pihen a nagy futás fáradsalmait.

HÁZTARTÁS.

Ónedény tisztítása. Az ónedény szép ezüsthényű lesz, ha először fahamuból készült luggal leszroljuk róla a piszkot, aztán megszáradás után sóba mártott gyapjudarabbal megdörzsöljük. A hozzávaló sónak igen száraznak kell lennie és azt ruha közt liszt finomságu porrá kell törni. Így nem kaparja az ónt és ezüsthényűvé teszi.

Hangyák irtása. Konyhaszekrényekből vagy oly helyekről, hol méz van felállítva, úgy irthatjuk a hangyákat, hogy égetett oltatlan meszet porrá törünk és ott kiszórjuk, a helyeket felmossuk és ismét meszet hintünk. Ez kitűró szer a hangyák irtására.

Só valódisága. Igaz, hogy ritkán esik meg, de néha előfordul, hogy még a közönséges konyhasót is

meghamisítják. Ha gyanuperrel élünk, meggyőződhetünk róla, ha kevés sót vízzel elkeverünk. A valódi só leve sárgászöldnek látszik, míg ellenben ha gipsz van közé keverve, tejfehér lesz tőle a víz.

MULATTATÓ.

Jó föld.

— Jó talaj van itt?
— De mennyire! A feleségem a mi nap tévedésből seréttet vetett el és nyárára renek Mannlicher ismétlők nőttek ki.

Dicséret.

— Igazán nem is tudtam, hogy Makog Béni oly kitűnő társalgó, mama.
— Miről beszélgettetek, leányom?
— Megkérte a kezemet.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Andor azonban határtalan nyugalommal felelte:

— Jól van, itt maradunk!
— Egy lépést se előre, se hátra ne tegyenek, — figyelmeztette őket Bártai, — mert könnyen az életükbe kerülhet. Hamarosan visszatérek, talán előbb is, mint egy félóra alatt.

Azzal megfordult és kezébe az égő gyertyával visszaindult. Irén Andorhoz simult, Bábolnayné pedig megfogta a leánya kezét. Így maradnak ők hárman a rettenetes sötétségben s fülükbe sugott a Styx kísérteties csobogása, olykor-olykor valami csudálatos, előttünk ismeretlen bugás, amely úgy tetszett nekik, mintha a föld alól jönne, pedig semmi egyéb, csak a barlangok légáramlata volt.

— Istenem, meddig várunk itt? — szólalt meg a sötétségben Bábolnayné.

— Hallotta kedves mama — válaszolt Irén, — hogy egy félóráig.

— Hátha nem találja meg a gyertyát, akkor mi lesz velünk?

— Legjobb tovább várunk, — válaszolt Andor, — hiába ez ellen nincs mentség, ebbe már bele kell törődnünk.

— De itt ezen borzalmas helyen? — sóhajtozott Bábolnayné, — halálra rémülök itt. Ki tudja nem buvik-e elő a sötétségben valami szörnyeteg s nem fal-e fel bennünket.

— Ugyan kedves mama minek rémitgeti úgy magát.

— Hogyne rémitgetném. Ilyenkor gyermekem az ember mindent elgondol.

— Rémképek!

— Hátha nem? Hátha ez az ember, aki vezetők volt pénzt sejt minálunk és talán mos kiment, hogy elhozza a társait és itt, ezen a rémitő helyen kifosztanak és elnémitanak bennünket.

— Irgalmas Isten, kis anyukám, ne beszéljen az égre ilyeneket, már-már engem is elrémit.

— Ugy-e? látod? Ez mutatja, hogy van valószínűség az én aggodalmamban.

— Nem gondolnám, — nyugtatta meg Irént és az édes anyját Andor. — Végre is a felügyelő tud arról, hogy minket bevezettek, ő előtte feltűnne, ha idejében elő nem kerülnénk s bizonyára keresésünkre indulna a többi vezetőkkel.

— Óh, én mégis félek — mondta Bábolnayné, — tartok tőle, hogy valami titkos fondorlat áldozatai vagyunk. Ki tudja. Nem lehetetlen. Emlékezzetek csak vissza, mikor eljegyzésük jelen volt az az uri társaság és szóba jött, hogy elhagyjuk a várromot s elmegyünk Erdélybe, — az Andor édes atyjához, az uri társaság tagjai egymásután szólaltak mag s hangzottak, hogy utközben el ne mulasszuk megtekinteni az aggteleki csepkőbarlangot, ennél csodálatosabb, érdekesebb helyen soha ebben az életben nem fogunk látni. Hátha ezek már vártak bennünket s ők készítettek elő számunkra a veszedelmet?

Andor maga is gondolkozóba esett Ki tudja? — Ez nem is lehetetlen dolog. Aggodalmuk, nyugtalanságuk, rettegésük ettől a percztől kezdve nőttön-nőtt, különösen mikor már a várakozásra kitűzött félóra is eltelt.

Bártai pedig ezalatt lelkesedve sietett kifele a barlangból. Eszébe se jutott, hogy milyen borzalmas helyen halad úgy örvendezet azon, hogy a terve ilyen fényesen sikerült.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma szerdán „C” bérletben

A koldusdiák.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Palmatica Movaiska grófnő	— Szigeti Lujza.
Laura) leányai	— Bódi Ella.
Bronislave)	— K. Galyassy.
Ollendorff ezredes, krakkói kormányzó	— Sziklay M.
Vangenheim, őrnagy	— Bartha István.
Henrici, százados	— Makray.
Schweinitz, főhadnagy	— Péchy.
Rochow, hadnagy	— Nagy Gyula.
Riechthofde, hadapród	— Tanay F.
Janiczky Iván) tanuló a	— Környei B.
Rimanowszki S.) jagellói e.	— Karacs Imre.
Enterich, szász invalidus és tömlőzester	— ifj. Szathmáry.

Holnap esütörtökön „A” bérletben:

Névtelen levelek.

Bohózat 3 felvonásban.

Földművelő urak figyelmébe.

Van szerencsém a nagy közönség szives tudomására hozni, miszerint jó hírnevű egyetemes EKE műhelyemet

Debreczenbe helyeztem át.

Több évi gyakorlatom után abba a helyzetbe vagyok, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő szép és jó egyes és kettős ekéket állítok elő. Egyes ekéim mint magyar szabadalmazva vannak, a melyet minden irányban csavarral lehet szabályozni menetközben is.

Továbbá elvállalom bármely rossz járó ekék, vetőgépek és bármely gazdasági eszközök javítását jutányos áron.

Hazai gyártmányom pártfogását kérve tisztelettel:

NAGY IMRE

Debreczen, Bethlen-utca 23

UTMUTATÓ

DEBRECZEN LEGELŐNYÖSEBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSAI.

Frank Rezső férfi, fiu és gyermekruhák nagy raktára a nagytemplom közelében, Bika szálloda szomszédságában.

Neumann Testvérek cipő és uri divat áruháza, Tisza-palota.

Kostya János óra és ékszerüzlete és javító-műhelye Széchényi-utca kis-templommal szemben.

Békés Emil Piacz-utca 70. sz. fűszer, liszt, csemegés és anyagáruk üzlete.

Emke kávéház hetenkint háromszor zenetély. Színház után hideg felvágott kapható.

Fényes Mór uri, férfi szabó-üzlete. Elegáns öltönyök csakis valódi gyapjuszövetből, a megyeház épület.

Klein Jakab gazdasági gépek nagy raktára. Vetőgépek. Piacz, nagytőzsde udvarában.

Kegyes Ferencz legnagyobb sarkóraktára Bank-palota.

Deutsch Ede varrógép és kerékpár gyári raktára. Singer gépek 30 frttól. Piacz-utca 73. Dr. Tihanyi-ház.

Balla Lajos butorraktára, Kereskedelmi Akadémia épületében.

Schwartz Viktor szepességis vászon és kész fehérneműek áruháza, Simonffy-utca városi bérház-épület.

Schwartz Dániel tajték pipa javító. Osztálysorsjáték elárúsító helye. Dohányzó eszköz különlegességi üzlete. Debreczen. „Bika” szállóban.

Szűts Károly özvegye fegyver-műves és fegyverraktára Debreczen, Széchényi-utca

Pájer József üveg, porcellán, lámpa és konyha berendezési nagy raktára.

Mauk József ajánlja férfi szabó üzletét. Piacz-utca, Stenczinger-ház.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Vendéglő jó karban más vállalat miatt kiadó. Értekezhetni: Friedmann Vilmosnál Hadház.

Pataki Zseni kávécsarnokában Ujbérház épület, pontos kiszolgálás, naponta friss sütemény.

Egy irodai teendőiben jártassággal bíró ker. akadémiát végzett fiatal hölgy dr. Kardos Sámuel ügyvédi irodájában azonnal alkalmazást nyer.

Elköltözés miatt kiadó 4 szobás utcái lakás 240 frt., kiadó. **Sesta-kerti** szőlő eladó. Garray-utca 8. szám.

7 hold új föld 61. szám a vaggongyár közelében szőlőtelepnek is alkalmas, épületekkel olcsón eladó. Fekete Antal.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyuláné hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Veszek ócska vasat, minden faj fémeket legmagasabb árban Klein Jakab Piacz-u. 26., nagytrafik udvarban.

Neubauer János Stenczinger vzh Bika szállodá-szemben, ajánlja új javított ruganyos aczéll sodrony ágybetéteit a meglazultakat át alakítja.

Férfi ruhák tisztítását és javítását 1 frt 20 kr. és feljebb úgy férfiruhák átalakítását a legolcsóbb árak mellett eszközölnék **HUBAY és PÁL** férfiszabók és ruha tisztítók. Szent Anna-u. 3.

Ujdonság velenői ruhakelmékben nagy választék, igen jutányosan cseszerelhetők Márton Gyula női és férfi divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Van szerencsém az érdeklődő hölgy közönség tudomására hozni, hogy szabászati tanintézetemben új tanfolyamot nyitottam, felnőtteknek, kik varrni, de szabni nem tudnak és fiatal leányokat a szabás, varrás, mintarajzolásra a legrövidebb idő alatt alaposan tanítok. Minden tanítvány magának varrhat. Tisztelettel: **DOBRAJ M.** szabászati tanintézet tulajdonosnő. Rákóczy-utca 18.

Kedvező alkalom uraknak!

Miután a főtéri új bérházban (városházzal szemben) levő üzlethelyiségből november hó 1-én kiköltözködöm, az őszi és téli idényre érkezett nagyválasztéku divatos bel és külföldi gyapjuszöveteket, színes atlasz és adriákat, valamint őszi és téli maradék öllöny szöveteket rendkívül olcsó árak mellett árusítom ki.

Az ily olcsó vásárlásra kínálkozó ritkán kedvező alkalmat a közönség szíves figyelmébe ajánlom.

KLEIN JAKAB

POSZTÓKERESKEDŐ
Főtér és Simonffy-utca sarkán.

Arany, ezüst ékszerek és órák. Minden e szakmába vágó megrendelések, javítások, aranyozás, ezüstözés és vésnöki munkák pontosan eszközöltetnek Hoff Albert ékszerész Debreczen, Főtér, Városház épület.

Segéd fűszerszakmából ügyes detaillista alkalmazást nyer Deutsch Lajos fűszerüzletében.

Miklós utca 21. sz. a. egy csinosan butorozott szoba kiadó.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udv. szállítónál, **DEBRECZEN, a főpiacz, a főtözsdevel szemben,**

kaphatók, hol úgy a legszerényebb, mint a legdiszesebb menyasszonyi ke-lengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöltetnek.

Egyéves önkénteseknek alkalmas, csinosan butorozott utcái szoba, közel a pavillonhoz (Baross-u. 24.) kiadó.

Női és férfi kalapok festését és legújabb divat szerinti átalakítását jutányos árért eszközöl **Zachar Sámuel** kalapos mester. Piacz u. Biedermann-palota, az udvarban.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyúk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállításával gyári áron kaphatók.

A szüret idényre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Forrástók és szőlőzuzók lesznek raktaron a **Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság**

Péterfia Hadház-utcái telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Bikszádi

árlappal és

ismertető

könyvecskével

bérmentve

szolgál

a

kutkezelőség

BIKSZÁD

(Szatmár-

megye.)

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok. hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága *Selters* és *Gleichenbergi* vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitünően bevált idült és heveny légcsőhurut, hangszálag hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsucs hurutnál és kezdődő gümőkór-nál, továbbá kitünő eredményt értek el a **Bikszádi víz** alkalmazása által emészthetlenség, idült- és heveny dyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalomnál, a belek renzhe működésénél, vesehomokban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specífium vált be.

A bikszádi víz bérlője és a sztojkaí viz föelárusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY
nagybányai lakosok.

SZTOJKAI ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el magyar karsbaldi viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával; idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint epekő bajoknál, nemkülönbén *csukorbetegség* alkalmazva valóságos csodákat művel, kitünő hatásu a sztojkaí ásványviz a légzőszervek összes bántalmainál is. — A Sztojkaí ásványviz dus szénsav-tartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital párját ritkítja. A Sztojkaí ásványviz hosszas használata az ép szervezetbe elváltozást nem idéző elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyal is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkatrészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren teli szállítást.

Sztojkaí

árlappal és

ismertető

könyvecskével

bérmentve

szolgál

a

Forrás-

kezelőség

SZTOJKA,

(Szolnok-

Doboka-m.)